

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

9 juni 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
en de regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 4 maart 1996**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Stefaan Platteau**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

mevrouw Lisette Croes, de heer Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Paul Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen.

Zie :

174 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlandse Beleid en Europese Aangelegenheden ...	4
I.1.	Vlaamse bevoegdheid	4
I.2.	Algemene situering en inhoud van de BLEU-investeringsakkoorden	4
I.3.	Opzet van de BLEU-investeringsakkoorden	4
I.4.	Belang van Roemenië als internationale partner	5
I.5.	Recente politieke en economische achtergrondgegevens	5
	A. Politieke situatie	5
	B. Economische basisgegevens	5
	B.1. Algemeen	5
	B.2. Economische betrekkingen met ons land	5
I.6.	De Vlaams-Roemeense betrekkingen	6
II.	Stemmingen	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van 27 april 2000 het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst ter bevordering en bescherming van investeringen tussen de BLEU en Roemenië besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PATRICK DEWAELE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

I.1. Vlaamse bevoegdheid

De minister-president wijst er bij de aanvang van zijn uiteenzetting op dat het voorliggende bilaterale verdrag met Roemenië werd gesloten in het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Dit betekent dat, naast het Groot-hertogdom Luxemburg, aan Belgische kant de drie gewesten én de federale overheid betrokken partij zijn. Dergelijke investeringsakkoorden zijn binnen de Belgische constitutionele orde immers duidelijk "gemengde" verdragen. De gemengde aard van deze BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 geconstateerd door de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De gewesten zijn met name bevoegd voor het economisch beleid, en voor het afzet- en uitvoerbeleid. De federale overheid van haar kant, blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's, het handelsrecht, het vennootschapsrecht, en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven (dat laatste met uitzondering van bedrijven in de toeristische sector).

I.2. Algemene situering en inhoud van de BLEU-investeringsakkoorden

De minister-president laat verder opmerken dat de BLEU reeds meer dan 30 jaar dergelijke akkoorden sluit. Dit overigens bijna uitsluitend met landen die geen lid zijn van de OESO, omdat die landen doorgaans een hoger risico inhouden voor buitenlandse investeringen. Daarom ook hebben de leden van de BLEU een standaardtekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorleggen als onderhandelingsbasis. De standaardtekst in

kwestie werd reeds in 1994 door de Vlaamse regering goedgekeurd.

Overeenkomstig deze standaardtekst moet elke verdragspartij principieel eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van een andere verdragspartij op zijn grondgebied toelaten. Dit principe wordt aangevuld met een MFN- en een niet-discriminatiebepaling, die neerkomt op "national treatment". Ten principiële titel is onteigening of nationalisatie eveneens verboden, tenzij met het oog op het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de verdragspartij in kwestie, én mits een gepaste en reële schadevergoeding. Ook de vrije transfer van gelden is voorzien. En tenslotte is ook een procedure voor de beslechting van geschillen (minnelijke schikking of, bij ontstentenis daarvan, arbitrage) voorzien.

Het moge duidelijk zijn dat de Vlaamse regering in het algemeen positief staat tegenover het sluiten van dergelijke investeringsakkoorden, omdat ze extra waarborgen bieden aan Vlaamse investeerders in het buitenland. Deze buitenlandse investeringen vallen immers onder de toepassing van de wetgeving van het land waar ze gelokaliseerd zijn. De minister-president laat daarbij opmerken dat men – zelfs al is die vreemde wetgeving investeringsvriendelijk – steeds in gedachten moet houden dat het ontvangende land de betrokken wetgeving te allen tijde eenzijdig in ongunstige zin kan wijzigen. Een verdrag houdt daarentegen de zekerheid in dat de erin overeengekomen rechten en beschermingsmaatregelen slechts met wederzijdse instemming kunnen worden gewijzigd. Bovendien kunnen de erin vervatte verbintenissen dan ook worden afgedwongen via het optreden van internationale instanties.

I.3. Opzet van de BLEU-investeringsakkoorden

Bij dergelijke internationale overeenkomsten gaat het overduidelijk om verdragen met een economische finaliteit. De eerste doelstelling van een dergelijke overeenkomst is meer bepaald het aanmoedigen van investeringen via de vrije toegang tot het grondgebied van de verdragspartijen en de vrije overmaking van de inkomsten ervan buiten dat grondgebied. De tweede doelstelling sluit hierbij aan, aangezien ze garanties inhoudt inzake de maximale bescherming van de investeerder.

Bij wijze van voorbeeld vermeldt de minister-president dat de investeerders van de betrokken partij

en van dezelfde behandeling genieten als de binnenlandse investeerders, terwijl – met het oog op het voorkomen van discriminatie ten opzichte van derde partijen – ook de clausule van de meest begunstigde natie van toepassing is. De verdragspartijen verbinden zich bovendien tot een vergoedingsplicht in geval van onteigenende maatregelen. Tot slot vermeldt de minister-president ook nog dat dergelijke verdragen een specifiek juridisch kader creëren waarbinnen geschillen kunnen worden geregeld, en waarbij de investeerder eventueel een beroep kan doen op internationale arbitrage.

I.4. Belang van Roemenië als internationale partner

De Vlaamse regering beschouwt Roemenië als een belangrijke partner voor haar internationaal economisch beleid. Reeds in 1994 werd het door de vorige regering opgenomen in de lijst van geografische prioriteiten voor het sluiten van verdragen ter wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen. Deze prioritaire status werd in 1996 nogmaals bevestigd.

Waar de minister-president nog aan toevoegt dat de internationale context, evenals het economisch beleid dat door Roemenië wordt gevoerd, ook de huidige regering hebben doen besluiten dat het zinvol is om er een dergelijk investeringsbeschermingsverdrag mee te sluiten.

I.5. Recente politieke en economische achtergrondgegevens

Voor een omstandige politieke en economische schets van Roemenië verwijst de minister-president de commissieleden graag naar de memorie van toelichting bij het voorliggende ontwerp van decreet. In het bestek van deze korte inleiding zal hijzelf zich beperken tot het daaraan toevoegen van de meest recente gegevens die over Roemenië beschikbaar zijn.

A. Politieke situatie

In Roemenië is sinds 1996 een brede coalitie van centrumrechtse partijen aan de macht. De nieuwe (sinds december 1999) premier, Mugur Isarescu, heeft net zoals zijn voorganger, Radu Vasile, te kampen met conflicten tussen de verschillende coalitiepartners én met een reeks grote problemen,

zoals de recente cyanidevergiftiging van de Tiszarivier.

Eén van de belangrijkste verwezenlijkingen van deze centrumrechtse coalitie is de opname van Roemenië in de groep waarmee de EU toetredingsonderhandelingen startte. De EU nam deze beslissing overigens pas zeer recent, met name op de Europese Raad van Helsinki in december 1999.

De minister-president wijst er daarbij op dat Roemenië wel nog een erg lange weg heeft af te leggen vooraleer het voldoet aan de klassieke EU-toetredingscriteria van Kopenhagen. Met name moet er vooral nog werk worden gemaakt van structurele hervormingen, de denationalisering van grote bedrijven, de privatisering van de banksector en – last but not least – de sluiting van diverse niet-rendabele industriereuzen.

B. Economische basisgegevens

B.1. Algemeen

Economisch doet Roemenië het niet zo goed. Ook in 1999 kende de Roemeense economie nog een terugval. Zo daalden het BNP en de industriële productie met respectievelijk 3,9% en 8%.

De Europese Unie uitte trouwens in het verleden reeds regelmatig kritiek op het economisch beleid dat gevoerd wordt. Doch premier Isarescu – een economist en voormalig voorzitter van de Roemeense nationale bank – stelde in februari 2000 een vierjarenprogramma voor dat voorziet in drastische hervormingen. De doelstelling is om, over die periode, het BNP per capita te doen toenemen van de huidige 3500 tot 10.000 US dollar. Als verzachtende omstandigheid voor de huidige economische moeilijkheden dient bovendien ook gewezen op het feit dat met name de Kosovo-crisis een zware impact heeft gehad op de Roemeense economie. Hetgeen meteen ook een deel van de terugval verklaart.

B.2. Economische betrekkingen met ons land

Inzake buitenlandse handel komt Roemenië zelfs niet voor op de lijst van de 40 belangrijkste BLEU-partners. Ook de belangstelling van Export Vlaanderen voor het land bleef vooralsnog veeleer bescheiden. Toch meent de minister-president dat Roemenië, als toekomstige EU-lidstaat, voldoende potentieel heeft om uit te groeien tot een belangrijke handelspartner voor Vlaanderen. Iets wat de huidige Vlaamse regering overigens erkende door

de goedkeuring van de oprichting van een bedrij-
vencentrum in de regio Valcea.

I.6. De Vlaams-Roemeense betrekkingen

De minister-president herinnert de commissieleden eraan dat Vlaanderen en Roemenië reeds op 12 juni 1997 een samenwerkingsverdrag¹ ondertekenden. Het eerste werkprogramma (voor de jaren 1999-2000) ter uitvoering van dat samenwerkingsverdrag werd ondertekend in februari 1999. Ook werd, op 28 januari 1999, een intentieverklaring inzake onderwijssamenwerking voor de jaren 1999-2001 ondertekend. Namens Vlaanderen gebeurde dit door de toenmalige Vlaamse minister van Onderwijs, de heer Baldewijns.

Afsluitend kan de minister-president nog bevestigen dat Roemenië ook in het nieuwe Centraal- en Oost-Europabeleid van de Vlaamse regering een prioritaire partner zal blijven. De huidige Vlaamse regering zal haar prioriteiten immers leggen bij die landen die door de EU een perspectief tot toetreding werd geboden. Dienovereenkomstig verzoekt de minister-president de commissie dan ook het voorliggende ontwerp van decreet te willen goedkeuren.

II. STEMMINGEN

Ter stemming gelegd worden daarop zowel de twee artikelen als de totaliteit van het decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 4 maart 1996" zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimitéit van 12 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Stefaan PLATTEAU Luc VAN DEN BRANDE

¹ Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse regering en de regering van Roemenië, ondertekend in Boekarest op 12 juni 1997, *Parl. St. Vl. Parl.* 1997-98, nr. 1005/1-2.